

KONTO P. K. O.: „Centr. Zw. P. St. Łow.” 8082.

ADRES: NOWY - ŚWIAT 85.

TELEFON 7-98

PISMO TYGODNIOWE.

WYCHODZI W KAŻDĄ SOBOTĘ.

Numer bieżący 30-ty,

„ŁOWCA POLSKIEGO”

zawiera całkowitą treść

USTAWY ŁOWIECKIEJ,

zatwierdzonej dnia 3 grudnia 1927 roku

oraz szereg artykułów omawiających i wyjaśniających jej znaczenie.

Do Szan. PP. Prenumeratorów!

Do numeru niniejszego załączamy po 2 przekazy P. K. O. 80-82 z uprzejmą prośbą o nadesłanie prenumeraty na r. 1928, oraz łaskawe wręczenie drugiego przekazu myśliwemu, który jeszcze nie prenumeruje „Łowca Polskiego”.

Redakcja nie zwraca nadesłanych rękopisów i zastrzega sobie swobodę czynienia w nich poprawek i skrótów. Redakcja nie odpowiada na zapytania, kiedy będzie drukowany artykuł, gdyż zależy to od całości kształtu numeru i od posiadania przez Redakcję materiału.

PRENUMERATA: zgóry za kwartał zł. 8; za pół roku zł. 15, za rok zł. 28 — Numer pojedynczy — 1 zł. Za numery, które wyszły przed zaplaceniem, liczymy po 1 zł. Za zmianę adresu — 50 gr.

CENA OGŁOSZEŃ: Najmniejsze ogłoszenie (18 mm. i szpali) — 6 zł. Za każde następne 3 mm. po 1 zł. (cena szpali liczyć się za 288 mm.). Przed tekstem o 50% drożej. Kartka tytułowa o 100% drożej.

Rz. od 1861 r.

Rz. od 1861 r.

SKŁAD BRONI POD FIRMĄ J. SOSNOWSKI wł. Cz. LISOWSKI

WARSZAWA, UL. OSSOLIŃSKICH I. TELEFON NR 47-47.

Wyłączne przedstawicielstwa wszczęświatowej sławy strzelb myśliwackich:

G. Defourny Sevrin a Liège
A. Forgeron
A. Francotte
Lepage
J. Nowotny, Praga
Sztucery i Trójlukki wykonane specjalnie z zastosowaniem ostatnich wymagań techniki

Warsztaty reparacyjne.

Ceny i warunki najprzystępniejsze.
Oferty i cenniki bezpłatne.

NAD NILEM NIEBESKIM

JANA SZTOLCMANA

Ukazała się w drugim wydaniu, ilustrowanem, znana z czasów przedwojennych książka myśliwsko-podróżnicza, opisująca wyprawę łowicką k. p. Józefa hr. Potulickiego z redaktorem Janem Sztolcmanem.

Treść książki

ROZDZIAŁ I: Wyjazd z Warszawy. Wiedeń. Kair. Nasza służba. Materiał wyprawowy. Assouf Hr. Telekty. „Prince Abbas”. Sudan Military Railway. Pustynie Nubijska. Ciekawe spotkanie.

II: Chartum. Omdurman. Ochronne prawo łowicze dla Sudanu. Plan naszej wyprawy. Wyjazd z Chartumu. Żegluga po Nilu Niebieskim. Wod-Medani. Wyjazd karawaną. Senaar. Nasi łowcy (shikari).

III: Wyjazd z Sensaru. Man-ester. Felicja sudańska. Dżungla. Gniazda termidów. Senga Wielka. Zdrow czubaty. Nowi łowcy. Hellet Tefik. Smith Bey. Pierwsza zabita jarella. Louni.

IV: Pierwszy hipopotam. Masbra Abad. Niespokojna noc. Ariete. Dawne lożyisko Nilu. Rigubea. Hipopotamy i krokodyły. Gazella rdzawoczelna.

V: Polowanie na lwy.

VI: Zdrow czubaty. Tropi stoni. Nac w obiezi. Dżungla. Wypalenisko. Pięć arielów jednego dnia.

VII: Spotkanie z aborufami. Lew czy pantera. Szarda dzika. Na trzech bawolach. Słoń i telegraf. 12 strzałów do jednej sztuki.

VIII: Polowanie na słonie.

IX: W zeriebie. Polowanie na bawol. Sprawa pantery. Zabicie tetela.

X: Polowanie na hipopotamy. Dublet do aborufów Lwiątko. Porównanie marsze. Zjawisko mirażu.

Cena 6 zł.

BACZNOŚĆ PANOWIE MYŚLIWII!

W połowie grudnia ukaże się

„KALENDARZ MYŚLIWSKI“

NA ROK 1928

pod redakcją JULJANA EJSMONDA.

Na treść obficie ilustrowanego Kalendarza złożyły się calendarium myśliwskie, obejmujące wg. miesięcy życie zwiastzyny, rodzaje polowań i wskazówki hodowlane, TEKST NOWEJ USTAWY ŁOWIECKIEJ, JEDNOLITEJ DLA CAŁEGO PAŃSTWA, wskazówki dotyczące łesury i leczenia psów myśliwskich, pielęgnowania broni, strzelania, preparowania zwierzyny oraz wzory regulaminów łowiecckich i kroniki myśliwskiej.

Wysyłka uskuteczniiona będzie za zaliczeniem pocztowem. Cena Kalendarza 5 zł. oraz koszty przesyłki 80 gr. Kalendarz rozesyłany zostanie niezulcznie po wydaniu.

Zamówienia należy kierować: Julian Ejsmond, Warszawa pl. Trzech Krzyży 12 m. 3a, lub do Administracji „ŁOWCA POLSKIEGO”.

USTAWA ŁOWIECKA

obowiązywać zacznie dnia 28 b. m.

NA GWIAZDKĘ.

W roku bieżącym radośnie i uśmiechnięta będzie „gwiazdka” myśliwych w Polsce. Radosna i uśmiechnięta i pełna nadziei.

Oto wchodzimy w nową epokę narodowego łowiectwa, w epokę rozkwitu i rozwoju. Wiara głęboką w szczęśliwą przyszłość musi przepoić każdego myśliwego wieś, iż oto nowe, mądre i sprawiedliwe prawo łowieckie zostało ogłoszone rozporządzeniem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Ministerstwo Rolnictwa opracowało i wydało to nowe prawo na zasadach głębokiego przemyślenia i uzgodnionych z przedstawicielami społeczeństwa myśliwskiego.

Celowe stworzenie okręgów łowieckich, sprawną organizacją łowiectwa, słuszne i oparte na postulatach ochrony przyrody, zasady ochronne, uprawnienia straży łowieckiej, ograniczenia nadmiernej ilości kart łowieckich, mądre i sprawiedliwe przepisy karne, szybkość wymiaru admini-

stracyjnych kar—wszystko to pozwala spojrzeć myśliwym z ufnością w przyszłe czasy.

Stworzona przez Ministerstwo Rolnictwa ustawa musi być wprowadzona w życie przy pomocy wszystkich prawidłowych myśliwych, którzy nie odmawiali swych cennych rad przy jej opracowaniu.

Zadanie jest wdzięczne. Zdobyliśmy prawo, jakiego zazdrościć nam będą cudzoziemcy.

Referując ustawę osobiście na Radzie Ministrów, a potem zehrawszy pod nią jednego dnia wszystkie podpisy Ministrów, miałem możność przekonać się najwymowniej, jak życzliwie Rząd obecny odnosi się do postulatów prawidłowego myślistwa, które przecież nie jest zahawką możliwych, lecz ważną gałęzią narodowego bogactwa.

Rząd obecny mądrą i sprawiedliwą zaręczam ustawą łowiecką zdobył sobie trwałą wdzięczność wszystkich prawidłowych myśliwych w Polsce.

JULIAN EJSMOND.

WOBEC NOWEJ USTAWY ŁOWIECKIEJ.

Świat łowiecki zachowa niewątpliwie głęboką wdzięczność i uznanie dla obecnego Rządu za wydanie świeżo ogłoszonego w Dzienniku Ustaw prawa łowieckiego. Możemy powiedzieć sobie, że otrzymaliśmy prawo łowieckie dobre, nawet bardzo dobre, które niewątpliwie przyjęte będzie z zadowoleniem przez najszersze koła myśliwskie.

Pierwotkowy projekt ustawy był opracowany jeszcze w 1919 roku z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Łowieckiego przez znanego powszechnie uczonego i myśliwego, redaktora naszego pisma, p. Jana Sztolemana.

Projekt p. Sztolemana był następnie poddany obradom komisji. Rezultatem prac komisji był wydany i ogłoszony drukiem przez Polskie Towarzystwo Łowieckie „Projekt ustawy łowieckiej”. Ten ostatni projekt został złożony Ministerstwu Rolnictwa, a liczne zasady jego zostały przez Ministerstwo uwzględnione w pracy nad ustawą. Przy dalszym przededagowywaniu ustawy służyli swą poradą: hr. Bielski, p. St. Lilpop, B. Świętorzecki, F. Rożyński, Wł. Jaita Polczyński i wielu innych. I piszącemu te słowa dane było do tej pracy swoją cegiełkę dołożyć.

Nowe prawo łowieckie uwzględniające postulaty wyrażone przez C. Z. P. St. Ł. jest dziełem Ministerstwa Rolnictwa. W pracy nad nim brali udział pp. dyrektor Departamentu Leśnego Miklaszewski, naczelnik Wydziału Vogtnan, dyr. Lesniewski, oraz, jako bezpośredni pracownicy, pp. Blonarniewicz, Dratwa, no i przedewszystkiem, referent łowiecki Ministerstwa Rolnictwa i drugi redaktor naszego pisma, p. Julian Ejsmond. Ten ostatni dołożył całego zasobu energii i zapału w pomysłnym przeprowadzeniu projektu. Specjalna wdzięczność kół myśliwskich należy się Panu Ministrowi Rolnictwa Niezabytowskiemu, który zawsze z największą gotowością wysłuchiwał wszelkich przedstawień Centralnego Związku i w miarę najdalej idącej możliwości, je uwzględniał. W rezultacie zgodnej i rozważnej

pracy wszystkich czynników mamy prawo, które napewno nie będzie papierowym, a będzie stanowiło erę w rozwoju łowiectwa w Polsce i przyczyni się do jego rozkwitu.

Ukazanie się nowego i tak dobrego prawa łowieckiego nie oznacza jednak, że możemy już obecnie nalezyć ręce. Przeciwnie, teraz dopiero otwiera się przed nami pole do wyjącej pracy. Musimy walczyć o to, aby nowe prawo jaknajgłębiej weszło w życie i znalazło powszechnie poszanowanie i zastosowanie; dotychczasowe lekceważenie i bagatelizowanie przepisów łowieckich, szczególnie na obszarze h. zaboru rosyjskiego, nie jest wdziecznym gruntem, na którym ma ona działać. Niedocenianie znaczenia łowiectwa, które znalazło wyraz w różnych, szkodliwych dla jego rozwoju przepisach dodatkowych, jest dowodem, że czeka nas jeszcze duża praca nad odpowiednim urobieniem przeciętnej opinii publicznej, aby łowiectwu zapewnić faktyczne warunki pomyślnego rozwoju i ochronić je od różnych niespodzianek...

Pozatem najlepsza nawet ustawa łowiecka stwarza tylko warunki dla pomyślniej pracy nad rozwojem zwierzostanów tych, co chcą ją podjąć; nie może jednak pracy tej zastąpić ani też stworzyć dzielnych i fachowych gospodarzy rewirów łowieckich.

Zrzeszajmy się więc dalej wokół Centralnego Związku Polskich Stowarzyszeń Łowieckich dla celowej, dalszej współpracy z władzami nad rozwojem łowiectwa w nowych, przychylniejszych, niż dotychczas warunkach. Nowe, dobre prawo winno znaleźć godnych i rozumnych wykonawców i obrońców przedewszystkiem w samych kółach łowieckich.

Dla pp. delegatów powiatowych Centralnego Związku w szczególności otwiera się szerokie pole działania.

A więc z nowym prawem łowieckim—naprzód!

WALENTY WŁODZIMIERZ GARCZYŃSKI.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem.

ROZDZIAŁ II.

O użytkowaniu polowania.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Postanowienia wstępne.

Art. 1. W rozumieniu rozporządzenia niniejszego wyraz „zwierzyna” oznacza dzikie zwierzęta łowne, którymi są:

a) żubry, losie, jelenie, danielce, sarny, kozice, dziki, bobry, świstaki, zające (szaraki i bielaki), króliki, wiewiórki, niedźwiedzie, rysie, żbiki, wilki, lisy, borsuki, kuny leśne (tumaki), kuny domowe (kamionki), ichłozce, gronostaje, lasice, wydry, norki;

b) głuszcze, cietrzewie, jarzabki, pardwy, kuropatwy, przepiórki, bażanty, drobie, drogie kamionki (strepety), zórawie, czarne bociany, czaple, słonki, dubelty, bekasy, bekasiki, kulony i kuliki, bałtajony, derkacze, tyski, nurki, czajki, dzikie łabędzie, dzikie gęsi i dzikie kaczki, oraz wszelkie inne ptactwo błotne i wodne, dzikie gołębie, drozdy, kwiczoły, paszkioty, jako też ptaki krukowate i drapieżne.

Ponadto Minister Rolnictwa może uznać w drodze rozporządzenia inne jeszcze gatunki zwierząt dzikich za zwierzęta łowne.

Art. 2. Przez „polowanie” rozporządzenie niniejsze rozumie przywłaszczanie zwierzyny oraz jej części użytecznych i piodów, tropienie, ściganie, łowienie zwierzyny, strzelanie do niej i inne czynności podobne, zmierzające do jej przywłaszczenia.

Powyższe czynności wykonywane w miejscach ogrodzonych, z których zwierzyna wydośćać się nie może (zwierzyńcach), i bażantarniach, nie są polowaniem w rozumieniu rozporządzenia niniejszego.

Art. 3. Hodowanie zwierzyny należy wyłączenie do właściciela polowania.

ROZDZIAŁ I.

O polowaniu.

Art. 4. Polowanie związane jest z własnością gruntu i należy do właściciela gruntu. Domniemywa się, że własność gruntu nie jest obciążona prawem polowania na rzecz innych osób. Kto twierdzi, że ma na cudzym gruncie prawo polowania w całości lub co do pewnych gatunków zwierzyny, albo z imienia ograniczonymi, winien jest twierdzenie swoje udowodnić. Po wejściu w życie rozporządzenia niniejszego obciążenie własności gruntu prawem polowania nie może być ustanawiane; akty temu przeciwnie są nieważne.

Art. 5. Właściciel gruntu może ciążące na jego własności prawo polowania wykupić za cenę równą iloczynowi z pomnożenia sumy średniego, czystego dochodu rocznego z polowania przez liczbę dzwadsięć. Jeżeli właściciel prawa polowania nie zgodzi się na wykup lub cenę wykupu, właściciel gruntu może żądać od właściciela sądu ustalenia ceny wykupu oraz, po uiszczeniu tej ceny, zwolnienia gruntu od obciążającego go prawa polowania.

Art. 6. Właściciel polowania może użytkować je samodzielnie, jeżeli obszar gruntu, na którym na polowanie, jest mniejszy od 100 hektarów ciągłej powierzchni. Obszar taki po zarejestrowaniu go przez właściwego starostę, stanowi obwód łowiecki własny. Obszary lasów państwowych uznane przez zarząd lasów państwowych za odpowiadające wymaganiom ustępu pierwszego, stanowią obwody łowieckie własne Państwa. Obwód łowiecki własny powstaje na czas nieoznaczony i istnieje tak długo, jak tego sobie życzy właściciel, a jeżeli polowanie zostało wypuszczone w dzierżawę, — najkrócej do końca terminu dzierżawy.

Art. 7. Jeżeli obszar polowania nie stanowi obwodu łowieckiego własnego, właściciel tego polowania może użytkować je jedynie łącznie z właścicielami innych obszarów polowania na obszarze mniejszym od 100 ha ciągłej powierzchni. Obszar taki po zarejestrowaniu go przez właściwego starostę stanowi obwód łowiecki wspólny.

Art. 8. Obwód łowiecki wspólny winien być tworzony w ten sposób, ażeby obejmował cały obszar gminy po wyłączeniu obszarów obwodów łowieckich własnych, jeżeli nie zająd wypadki przewidziane niżej.

Gdy obszar gminy po wyłączeniu obszarów obwodów łowieckich własnych zawiera co najmniej tysiąc hektarów ciągłej powierzchni, można w obrębie tej gminy utworzyć kilka obwodów łowieckich wspólnych, z których każdy winien mieć co najmniej 500 ha ciągłej powierzchni.

Gdy obszar gminy po wyłączeniu obszarów obw. łow. własnych, nie stanowi ciągłej powierzchni, lecz składa się z kilku nieprzylegających do siebie obszarów, z których każdy obejmuje co najmniej 100 ha, z każdego z tych obszarów utworzony może być osobny obwód łowiecki wspólny.

Gdy gmina składa się z pewnej liczby wsi (kolonij, zaścianków), to z wsi, które po wyłączeniu obszarów obwodów łowieckich własnych mają co najmniej po 250 ha ciągłej powierzchni, mogą być tworzone osobne obw. łow. wspólne.

W wypadkach przewidzianego wyżej tworzenia kilku obwodów łowieckich wspólnych w obrębie jednej gminy, należy je stworzyć w ten sposób, ażeby obszary tych obwodów łącznie obejmowały cały obszar gminy po wyłączeniu obszarów obw. łow. własnych.

Art. 9. Obwód łowiecki wspólny może być utworzony z obszarów kilku gmin po wyłączeniu obszarów obwodów łowieckich własnych, jeżeli za utworzeniem takiego obwodu wypowiedzą się w każdej z nich właściciele gruntów, stanowiących więcej niż połowę obszaru.

Art. 10. Właściciel polowania, które ze względu na swoje położenie nie może być włączone do obwodu łowieckiego wspólnego w tej samej gminie i nie odpowiada warunkom utworzenia obw. łow. własnego, może swoje polowanie przyłączyć do obwodu łowieckiego wspólnego innej gminy, z którym tworzy ono obszar ciągłej powierzchni, lub wypuścić je w dzierżawę właścicielowi przylegającego

nhw. łowieckiego własnego, albo też wziąć w dzierżawę przylegający obwód łowiecki własny i użytkować swoje polowanie łącznie z polowaniem w tym obwodzie.

Art. 11. Wody publiczne, drogi publiczne, ładowe i wodne oraz tory kolejowe, jak również cudze drogi prywatne, na których właściciele gruntów droga przedzielonych, ma służebność przechodu, nie stanowią przerwy w ciągłości powierzchni, obszaru ich jednak nie wlicza się do obszaru tworzonego obwodu łowieckiego i nie mogą one stanowić osnhnych obwodów łowieckich.

Art. 12. Obwód łowiecki powstaje po upływie miesiąca od dnia zgłoszenia go przez właściciela lub właścicieli gruntów w jego skład wchodzących, do właściwego starosty. Starosta w ciągu miesiąca odmówi zarejestrowania, jeżeli zgłoszenie nie odpowiada przepisom artykułów 6 — 11. Przepis ten nie dotyczy obwodów łowieckich Państwa, utworzonych z obszarów lasów państwowych (ustęp drugi art. 6). Jeżeli zarejestrowany obwód łowiecki z jakiegokolwiek powodów przestanie odpowiadać warunkom wymienionym w artykułach 6 — 11, starosta powzięcie decyzję o zniesieniu obwodu.

Art. 13. Jeżeli utworzeniu wspólnego obwodu łowieckiego (art. 7 i 8) sprzeciwiają się właściciele gruntów stanowiących mniej niż połowę obszaru niezbędnego do utworzenia obwodu, to na wniosek właścicieli gruntów stanowiących więcej niż połowę tego obszaru, obwód wspólny będzie utworzony.

Przewidziany w ustępie pierwszym wniosek wyrażony ma być w zgłoszeniu wspólnego obwodu łowieckiego ze szczegółowym wymienieniem gruntów i ich właścicieli, którzy należeć będą do spółki łowieckiej obwodu (art. 14), oraz ze wskazaniem gruntów, których właściciele sprzeciwiają się utworzeniu wspólnego obwodu łowieckiego.

Art. 14. Właściciele gruntów objętych wspólnym obwodem łowieckim, stanowią spółkę łowiecką, która posiada osobowość prawną. Spółka działa na podstawie statutu nadanego jej przez starostę, jednocześnie z zarejestrowaniem obwodu łowieckiego według wzoru ustalonego w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 15. Zgłoszenie obwodu łowieckiego ma być dokonywane za pośrednictwem zarządu gminy, który stwierdzi, czy wiadomości podane w zgłoszeniu są zgodne z rzeczywistością oraz zaświadczy tożsamość osób podpisanych. Zgłoszenie to sprawozdanie i zaświadczone, zarząd gminy przesyła starosce.

Art. 16. Jeżeli obwód łowiecki obejmuje grunty znajdujące się w granicach nie jednej gminy, zgłoszenie następuje za pośrednictwem zarządu każdej gminy, w której leży część zgłaszanego obwodu.

Jeżeli obwód łowiecki obejmuje grunty znajdujące się w granicach nie jednego powiatu, obwód ma być zgłoszony do wszystkich właściwych starostów, zarejestrowany zaś przez starostę tego powiatu, w którym leży największa część zgłaszanego obwodu.

Art. 17. Obwód łowiecki wspólny może być utworzony na czas nie krótszy od lat 6-ciu, po wypuszczeniu go zaś w dzierżawę istnieje co najmniej do końca terminu dzierżawy. Zarząd s-ki łowieckiej obwodu pełni swe obowiązki w ciągu lat 6, po czym o ile obwód łow. wspólny i jego spółka nadal mają istnieć, wybrany będzie nowy zarząd.

Art. 18. Polowanie może być wypuszczone w dzierżawę na czas nie krótszy od lat 6-ciu. Umowa zawarta na czas krótszy, jest nieważna.

Art. 19. Przy wyborach zarządu i rozstrzyganiu innych spraw spółki na walnych zgromadzeniach wspólnicy posiadają ilość głosów zależną od obszaru ich posiadłości w ten sposób, że obszar do dwóch hektarów uprawnia do jednego głosu i każde następ-

ne pełne dwa hektary uprawniają do jednego głosu więcej, żaden jednak wspólnik nie może posiadać głosu więcej niż o jeden mniej od pozostałej liczby głosów.

Art. 20. S-ka łowiecka może użytkować polowanie w obwodzie łowieckim wspólnym jedynie przez wypuszczenie polowania w dzierżawę.

Podział dochodu spółki skutecznego corocznie zarząd stosownie do obszaru gruntu należącego do poszczególnych spółników.

Przeznaczenie części dochodu na cele ochrony łowiectwa, w szczególności na utrzymanie straży łowieckiej (art. 22), jak również na cele hodowlane, należy do zakresu działania walnego zgromadzenia członków s-ki i następuje w drodze uchwały powziętej zwykłą większością głosów. Przeznaczenie dochodu na inny cel wymaga zgody wszystkich członków spółki.

Art. 21. Dn zakresu działania walnego zgromadzenia członków s-ki należy również powzięcie uchwały co do zniesienia obwodu i rozwiązania spółki po upływie lat sześciu od ich utworzenia, jeżeli były utworzone na czas dłuższy.

Art. 22. Właściciele obwodów łowieckich własnych, spółki łowieckie obwodów łow. wspólnych i dzierżawcy polowania mogą na swój koszt ustanowić straż łowiecką.

Strażnikami łowieckimi mogą być osoby pełnoletnie, własnowolnie, będące obywatelami polskimi, niekarane za zbrodnie, występki pochodzące z chci zysku, ani też za przekroczenia przewidziane w art. 77 — 80 rozporządzenia niniejszego i które czynią zażość warunkom potrzebnym do uzyskania pozwolenia na broń.

Art. 23. Strażnik łowiecki winien być zaświadczony i zaprzysiężony przez starostę według przepisanej roty. Po zaprzysiężeniu strażnik łowiecki otrzymuje stosowne zaświadczenie i oznakę, którą winien nosić przy pełnieniu obowiązków. Rotę przysięgi oraz wzór oznaki ustali rozporządzenie Ministra Rolnictwa, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych. Jeżeli strażnik łowiecki przestanie odpowiadać warunkom przewidzianym w artykule 22, starosta pozbawi go uprawnień strażnika łowieckiego oraz zarządzi odebranie wydanego zaświadczenia i oznaki.

Art. 24. Strażnik łowiecki obowiązany jest czuwać nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia niniejszego o ochronie łowiectwa i donosić władzy o wszelkich dostrzeżonych naruszeniach.

Strażnik łowiecki pełniąc służbę, może:

a) zadać od osób spotkanych w obwodzie łowieckim z bronią palną, narzędziami łowieckimi lub zwierzyzną, okazania karty łowieckiej, a jeżeli polują, również pisemnej zgody właściciela lub dzierżawcy polowania;

b) odbierać za pokwitowaniem broń palną, inne narzędzia łowieckie i zwierzyne osobom spotkanym w obwodzie łowieckim, a nienoszącym karty łowieckiej, oraz osobom polującym w obwodzie bez posiadania pisemnej zgody właściciela lub dzierżawcy polowania;

c) zatrzymywać i przekazywać właściwej władzy osoby, których tożsamość i miejsca zamieszkania nie może ustalić, a które zastał w powierzonym jego pieczy obwodzie łowieckim, na popchnięciu jednego z przekroczeń przewidzianych w art. 75 — 79 rozporządzenia niniejszego, lub które słułak w obwodzie z bronią palną, innymi narzędziami łowieckimi albo ze zwierzyzną, a osoby te posiadania tych przedmiotów usprawiedliwić nie mogą.

Strażnik łowiecki obowiązany jest odebrać broń i narzędzia łowieckie wraz z doniesieniem karneum doręczyć w ciągu dwudziestu czterech godzin najbliższemu posterunkowi policji, zwierzyne zaś oddać właścicielowi lub dzierżawcy polowania.

ROZDZIAŁ III

O ochronie łowiectwa.

1. O kartach łowieckich.

Art. 25. Nie wolno polować bez posiadania karty łowieckiej, wydanej przez właściwą władzę. Karta łowiecka ma zawierać oznaczenie czasu jej ważności oraz wymienienie osoby uprawnionej do polowania.

Karty łowieckie wydaje się na okresy: 14-dniowy, jednoroczny i trzyletni, przy czem dwa ostatnie okresy liczy się od dnia 1 marca.

Art. 26. Uprawnieni do polowania winni w czasie polowania mieć kartę łowiecką przy sobie.

Art. 27. Karty łowieckie wydaje się osobom uprawnionym do polowania z tytułu posiadania obwodu łowieckiego własnego, z tytułu wzięcia polowania w dzierżawę, lub też z tytułu uzyskania pisemnego zezwolenia właściciela lub dzierżawcy polowania. Czas ważności pisemnego zezwolenia należy w niem oznaczyć.

Właściciel lub dzierżawca polowania może wydać taką ilość pisemnych zezwoleń, aby na każdego posiadacza zezwolenia przypadało co najmniej 50 ha powierzchni obwodu łowieckiego.

Art. 28. Wydania karty łowieckiej należy odmówić osobom:

1) które nie czynią zadość warunkom potrzebnym do uzyskania pozwolenia na broń,

2) które w ciągu ostatnich lat 10 były karane za popełnienie zbrodni lub występku pochodzącego z chęci zysku,

3) które w ciągu ostatnich lat 5 były karane z mocy art. 77 i 79 rozporządzenia niniejszego.

Art. 29. Wydania karty łowieckiej można odmówić osobom, które w ciągu ostatnich lat 5 były karane z mocy artykułów 75 i 76 rozporządzenia niniejszego.

Art. 30. Jeżeli na wydaniu karty łowieckiej wyjdą na jaw okoliczności wyszczególnione w art. 29, kartę łowiecką należy unieważnić i odebrać, można zaś to uczynić, gdy wyjdą na jaw okoliczności wyszczególnione w art. 29.

Art. 31. Jeżeli dzierżawca polowania nie może otrzymać karty łowieckiej lub zostanie jej pozbawiony, umowę dzierżawną należy uznać za rozwiązana z winy dzierżawcy.

Art. 32. Cudzoziemiec posiadający zezwolenie na pobyt w Polsce na czas nie krótszy od jednego roku, może otrzymać kartę łowiecką narówni z obywatelami polskimi.

Cudzoziemiec posiadający zezwolenie na pobyt w Polsce, krótszy od jednego roku, może otrzymać kartę łowiecką za poręczeniem obywatela polskiego, który sam posiada warunki do uzyskania takiej karty. Władzą właściwą do wydania karty łowieckiej cudzoziemcowi w tym wypadku jest władza właściwa dla poręczyciela. Poręczyciel odpowiada majątkowo za grzywny nałożone na cudzoziemca za przekroczenia przewidziane w rozp. niniejszem. Minister Rolnictwa może wydać kartę łowiecką cudzoziemcowi bez poręczenia obywatela polskiego. Dla przedstawicieli państw obcych oraz członków dyplomatycznych misji zagranicznych legitymacja wydana przez M. S. Zagr., zastępuje kartę łowiecką.

Postanowienia powyższe stosuje się z zastrzeżeniem wzajemności.

Art. 33. Karty łowieckie wydają starostowie tych powiatów, w których osoby ubiegające się o wydanie kart i uprawnione do polowania, zamieszkują. Karty łowieckie ważne są na obszarze całego Państwa. Formę kart łowieckich ustali Ministerstwo Rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

Art. 34. Za wydanie karty łowieckiej pobiera się oprócz opłat stempowych przewidzianych w przepisach obowiązujących, za kartę 14-dniową zł. 2, za kartę roczną zł. 10 i za kartę trzyletnią zł. 30. Opłaty te wpływają na dochód Ministerstwa Rolnictwa. Funkcjonariusze zarządu lasów państwowych otrzymują karty łowieckie bezpłatnie.

2. O ochronie polowania.

Art. 35. Nie wolno nikomu chodzić ze strzelbą lub innemi narzędziami do łowienia zwierzyzny po cudzych gruntach, jeżeli nie stanowią one obwodu łowieckiego, na którym chodzącemu służy polowanie. Przepis powyższy nie stosuje się do tych przedstawicieli władzy państwowej, którzy w myśl przepisów obowiązujących winni być przy spełnianiu swych czynności uzbrojeni w broń palną, a przebywają w obwodzie łowieckim w charakterze urzędujących.

Art. 36. Uprawniony do polowania może zatrzymać cudzego psa myśliwskiego, włóczącego się w obwodzie łowieckim; w razie zatrzymania psa wniemi zawiadomić właściciela, jeżeli zaś nie zna jego adresu, zarząd gminy, na której obszarze pies został zatrzymany. W razie odebrania psa przez właściciela uprawniony do polowania może żądać zwrotu kosztów utrzymania psa i wynagrodzenia szkód wyrządzonych przez psa w obwodzie łowieckim.

Za psy myśliwskie uważać należy:

psu legawę, gończy, charty, jamniki, toksterjerzy, tropowce (posokowce), płochacz (spaniele), a także i inne psy używane do polowań na miedwie dzie i na dziki.

Art. 37. Uprawniony do polowania może zabijać psy niemyśliwskie i kety włóczące się w obwodzie łowieckim w odległości nie bliżej niż trzydziestu metrów od zabudowań gospodarskich lub trzydziestu metrów od drogi publicznej.

Art. 38. Uprawnienia przewidziane w artykułach 36 i 37 służą również właścicielowi gruntu, nieuprawnionemu do użytkowania polowania samodzielnie, na obszarze jego gruntu.

Art. 39. Psów znajdujących się przy ich właścicielach lub domownikach właścicieli, nie uważa się za psy włóczące się.

Art. 40. Podbiehanie jaj, wybieranie piskląt i niszczenie gniazd ptaków jest wzbromione.

Przepis ten dotyczy jaj i gniazd ptaków wymienionych w art. 50.

3. O niedozwolonych sposobach łowienia zwierząt.

Art. 41. Zabrania się łowienia zwierząt przy pomocy trutek, wryków, samostrzałów, dółów — ostrokółów, lepu, ziarna rozmezczonego w spirytusie, żelaz, potrzasków, sidła, pułapek i innych podobnych środków. Czynniki wyjątek co do zwierząt wymienionych w art. 50 i co do zwierząt uznanych z mocy przepisów prawa rybackiego za szkodliwe dla rybołówstwa, które to zwierzęta wolno chwycić w żelaza, potrzaski, sidła i pułapki, jak również co do łowienia zwierząt dla celów naukowych i hodowlanych, przewidzianego w ustępie trzecim art. 51.

4. O ograniczeniach polowania i o czasie ochronnym.

Art. 42. Zabrania się polować podczas nabożeństwa w niedziele i uroczyste święta w odległości mniejszej niż dwa kilometry od świątyni.

Art. 43. Nie wolno polować w odległości mniejszej niż sto metrów od cudzych zabudowań mieszkalnych, jak również na cmentarzach.

Art. 44. Nie wolno polować na przelotne ptactwo łowne na wybrzeżu morskiem w pasie kilometrowej szerokości.

Art. 45. Zabrania się polować z chartami lub psami gończyymi w obwodzie łowickim, mniejszym od dwu tysięcy hektarów.

Art. 46. Polowanie na łosie byki, a w województwach łwowskim i stanisławowskim na jelenie byki dopuszczalne jest jedynie w obwodach łowickich o powierzchni co najmniej tysiąca hektarów.

Art. 47. Nie wolno polować w czasie między zachodem a wschodem słońca. Wyjątek stanowi polowanie na słońki w czasie ciągu, na głuszcze i cietrzewie w czasie toku, na łosie i jelenie na rykowsku, na kaczki na złotach i przelotach oraz na dziki, wilki, lisy i wydry na czatach.

Art. 48. Zabrania się polować na żubry, hobry, kozice, świstaki, na samice i cielęta: łosia, jelenia, daniela, na sarny-kozy i koźleta, na niedźwiedzie, ed niedźwiedziąt, na głuszcze-kury, bażanty-kury, czarne bociany oraz w woj. pomorskiem, poznańskim, warszawskim, łódzkim, kieleckim, lubelskim, krakowskim, łwowskim, tarnopolskim i stanisławowskim na cietrzewie kury. Za cielęta: łosia, jelenia, daniela i koźleta sarny uważa się młode zwierzęta tych gatunków w czasie do końca lutego następnego roku po ich urodzeniu.

Art. 49. Zabrania się polować w czasie niżej oznaczonym (czas ochrony) na zwierzęta następujące:

Łosie — byki	w czasie	15/XII — 31/VIII
Jelenie — byki, daniela — rogacze	.. ..	1/XI — 31/VIII
Sarny-kozy w woj. poznańskim i pomorskim	.. ..	1/I — 15/V
w województwach zaś pozostałych	.. ..	1/II — 20/IV
Zajacze-szaraki w woj. poznańskim i pomorskim	.. ..	15/I — 30/IX
w pozostałych zaś województwach	.. ..	1/II — 30/IX
Zajacze-bielaki	.. ..	15/II — 31/X
Borsuki	.. ..	1/XII — 31/VIII
Wiewiórki	.. ..	1/III — 31/X
Głuszcze-koguty	.. ..	15/V — 15/III
Cietrzewie-koguty	.. ..	1/VI — 15/VIII
Cietrzewie-sarny w woj. wileńskim, nowogródzkim, białostockim, poleskiem i wolińskim	.. ..	15/IX — 15/VIII
larzabki	.. ..	1/II — 15/VIII
Paruchy	.. ..	1/II — 15/VIII
Bażanty-koguty	.. ..	1/II — 31/VIII
Kuropaty w woj. wileńskim, nowogródzkim, białostockim, poleskiem i wolińskim	.. ..	1/XI — 31/VIII
w pozostałych zaś woj.	.. ..	1/XII — 31/VIII
Przepiórki	od przylotu do	31/VIII
Słonki	.. ..	15/V — 15/VIII
Bataljony	.. ..	1/VI — 10/VII
Dzikie kaczory	.. ..	1/VI — 10/VII
Dzikie kaczki (samice i młode) oraz inne ptactwo błotne i wodne	.. ..	1/III — 10/VI
Dzikie łabędzie i dzikie gęsi	.. ..	15/V — 31/VII
Drobie, drobie-kamionki (strepety), dzikie gołębie, drozdy, kwiczoły, paszkoty	.. ..	1/II — 15/VII
Dziki krukowate i drapieżne, z wyjątkiem jaszczki-gołębiarzy, krogulców, wron i srok	.. ..	1/II — 15/VIII

Art. 50. Przez cały rok wolno polować na: wilki, wydry, kuny domowe (kamionki), tchórze, gronostaje, łasice, króliki, jastrzębie-gołębiarze, krogulce, sroki i wrony, oraz podbierać jaja, wybierać piskleta i niszczyć gniazda wymienionych ptaków.

Zwierzęta wymienione w ustępie poprzednim, może zabijać i chwytają każdy na własnym gruncie w obrębie swojej zagrody i w bezpośrednim jej sąsiedztwie aż do 100 metrów odległości od zabudowań.

Art. 51. Rada Ministrów na wniosek Ministra Rolnictwa może wprowadzić w drodze rozporządzenia czas ochronny dla dzików.

Minister Rolnictwa może w drodze rozporządzenia na oznaczonej w niem okres czasu, na obszarze całego państwa lub jego części:

a) rozszerzać czas ochronny dla zwierząt wymienionych w art. 49.

b) zabraniać całkowicie polowania na niektóre ze zwierząt wymienionych w art. 49.

c) zezwalać na polowanie na zwierzęta wymienione w art. 48 z wyjątkiem żubra i hobra.

d) zezwalać na używanie środków zakazanych artykułem 41 w celu zwalczania zwierząt wymienionych w art. 50.

e) wprowadzać czas ochronny dla niedźwiedzi, rysi i żbików, lisów, kun leśnych (ttnaków), norek i brłów.

Nadto Minister Rolnictwa może:

a) w drodze rozporządzenia wprowadzać czas ochronny dla zwierząt uznanych na podstawie ustępu ostatniego art. 1 za zwierzęta łowne.

b) zezwalać na odstrzał zwierząt wymienionych w art. 49 albo ich łowienie środkami nierazijnymi, w każdym czasie dla celów naukowych lub hodowlanych.

Uprawnienia zawarte w punktach a, d i e ustępu drugiego oraz w odniesieniu do sarn-kóz uprawienie zawarte w punkcie c) tegoż ustępu, Minister Rolnictwa może w drodze rozporządzenia przekazywać wojewodom.

Art. 52. Wojewoda ogłasza corocznie w grudniu w dzienniku urzędowym wykaz czasów ochronnych, obowiązujących w roku następnym.

Art. 53. Po upływie 10 dni od rozpoczęcia czasu ochronnego sprzedawanie, kupowanie, przwożenie i przenoszenie objętej ochroną zwierzyny oraz świeżych skór tej zwierzyny, jak również podawanie takiej zwierzyny w jadłodajniach jest wzbronione.

Wyjątkowo można przewozić lub prznosić zwierzynę ze zwierzyniów i bażantarni, jeżeli się ma pisemne zaświadczenie ich właściciela, że zwierzyna stammt pochodzący i w zaświadczeniu wskazano miejsce jej przeznaczenia.

5. O wprowadzaniu nowych gatunków zwierzyny.

Art. 54. Wprowadzanie w celu hodowli nowych gatunków zwierzyny wymaga zezwolenia Ministra Rolnictwa.

ROZDZIAŁ IV.

O wynagradzaniu szkód łowieckich i o ochronie od tych szkód:

1. O wynagradzaniu szkód wyrządzanych przez zwierzynę i szkód czyni niw. i podczas polowania.

Art. 55. Szkody wyrządzane w uprawach i pólkach rolnych przez dziki, jelenie, daniela, i sarny, obowiązany jest wynagradzać właściciel obwodu łowieckiego, w którym zwierzyna wyrządzająca szkodę, ma przypuszczalnie swoją ostoję, lub dzierżawca, jeżeli polowanie w obw. łowieckim jest wypuszczone w dzierżawę.

Jeżeli zwierzyzna wyrządzająca szkodę, ma przypuszczalnie swoją ostoję w kilku obwodach łow., właściciele (dzierżawcy) tych obwodów odpowiadają solidarnie.

Art. 56. Jeżeli zwierzęta wymienione w artykule poprzednim, wyrządzające szkodę w uprawach i płonach rolnych, mają swoją ostoję na gruntach niewchodzących do obwodu łowieckiego, obowiązkiem wynagrodzenia szkody ciąży na właścicielach tych gruntów na zasadach art. 55.

Art. 57. Uprawniony do polowania ma obowiązek wynagrodzenia szkód uczynionych przy wykonywaniu polowania przez niego samego, przez jego gości, służbę i najemników.

Art. 58. Jeżeli poszkodowany chce wynagrodzenia szkody dochodzić, winien w ciągu dni trzech po jej dostrzeżeniu żądanie wynagrodzenia zgłosić obowiązującemu do wynagrodzenia oraz wójtowi (naczelnikowi, sołtysowi) gminy, w której granicach leży grunt z wyrządzoną w uprawach i płonach rolnych szkodą.

Art. 59. Wójt, otrzymawszy zgłoszenie, winien przed upływem następnych trzech dni wdrożyć postępowanie ugodowe, wzywając strony do urzędu gminnego na dzień następny i składając je do zawarcia ugody. Jeżeli ugoda w dniu tym lub w ciągu dalszych trzech dni zawarta nie zostanie, wójt stwierdzi bezskuteczność postępowania ugodowego i przekaże sprawę natychmiast przewodniczącemu sądu rozjemczego do spraw o wynagradzanie szkód łowieckich.

Art. 60. Sad rozjemczy do spraw o wynagradzanie szkód łowieckich składa się z przewodniczącego oraz z dwóch członków wybranych po jednym przez każdą stronę. Przewodniczącego sądu rozjemczego oraz niezbędną ilość zastępców przewodniczącego w miarę potrzeby dla każdej gminy mianuje na lat trzy starosta na wniosek wydziału powiatowego. Przewodniczący sądu rozjemczego i jego zastępcy winni być zaprzysiężeni przez starostę według roty przewidzianej w przepisach obowiązujących dla sędziów.

Zastępcy pełnią obowiązki przewodniczącego kolejno, gdy przewodniczący z ważnych przyczyn obowiązków swoich wykonywać nie może.

Art. 61. Po otrzymaniu sprawy o wynagrodzenie szkody łowieckiej przewodniczący sądu rozjemczego wzywa obie strony do wyznaczenia w ciągu dni trzech po jednym przedstawicieli i zawiadania zarazem o miejscu i czasie pierwszego zebrania sądu rozjemczego. Jeżeli strona nie wyznaczy przedstawiciela lub ten się nie zgłosi, wyznaczy go przewodniczący.

Art. 62. Sad rozjemczy niezwłocznie po pierwszym zebraniu się przetworczy zbadanie szkody na miejscu. O czasie badania przewodniczący zawiadomuje strony tak wcześniej, aby mogły być przy badaniu obecne.

Art. 63. Sad rozjemczy przed wydaniem orzeczenia składania strony do zawarcia ugody, jeżeli zaś ugoda nie nastąpi, orzeka według sumienia o istnieniu i rozmiarach szkody oraz o wysokości należnego wynagrodzenia. Sad rozjemczy może przesłuchiwać świadków i biegłych bez przysięgi. Gdy zaś rozjemczy uzna, iż przed nadejściem pory zbioru płonów nie można określić wysokości wynagrodzenia lub gdy którakolwiek ze stron domaga się herezje ustalenia tej wysokości donioza z nadejściem pory powyższej, orzeczenie zapada jedynie co do istnienia i rozmiarów szkody, co zaś do wysokości szkody i należnego wynagrodzenia zostaje odłożone do nadejścia pory zbioru płonów.

Art. 64. Przewodniczący sądu rozjemczego lub jego czynny w sprawie zastępca nie może pozostać do stron lub ich przedstawicieli w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa aż do czwartego stopnia włącznie, przelężstwa lub zależności, albo

też być współnikiem przedsiębiorstwa lub gospodarstwa prywatnego jednej ze stron. Przewodniczący lub jego czynny w sprawie zastępca obowiązany jest z urzędu baczyć, czy przeszkoda powyższa nie zachodzi, i w razie jej dostrzeżenia, oddać przewodnictwo następnemu z koleż zastępcy, co do którego przeszkoda nie zachodzi. Jeżeli przewodniczący lub jego czynny w sprawie zastępca z powodu przeszkody powyższej sam się nie wyłączy, może być wyłączony przez stronę.

Art. 65. Orzeczenie sądu rozjemczego zawierać będzie postanowienie o kosztach postępowania. Do kosztów postępowania wliczać można jedynie wydatki gotówką poczynione przez przewodniczącego na powiadamianie stron, na przejazd do miejsca szkody i na materiały pisemne oraz poczynione przez sąd na opłacenie biegłych, jeżeli sąd ich wzywał.

Art. 66. Jeżeli sąd rozjemczy nie stwierdzi szkody i wynagrodzenia nie przysądzi, koszty postępowania poniesie strona domagająca się wynagrodzenia szkody.

Jeżeli sąd rozjemczy przysądzi wynagrodzenie wyższe od dawnego w postępowaniu ugodowym, koszty postępowania poniesie strona obowiązana do wynagrodzenia.

Jeżeli sąd rozjemczy przysądzi wynagrodzenie równe lub mniejsze od dawnego w postępowaniu ugodowym, koszty postępowania poniesie strona uprawniona do wynagrodzenia lub strony obie wedle orzeczenia sądu zależnie od okoliczności sprawy.

Jeżeli na skutek wezwania sądu strony zawarły ugodę na rozprawie, koszty postępowania poniosą po połowie.

Art. 67. Orzeczenie sądu rozjemczego zapada większością głosów. W orzeczeniu należy podać imiona i nazwiska składu orzekającego, imiona i nazwiska stron, żądania i dowody stron; rozstrzygnięcie sprawy i powody, którymi się się kierował; orzeczenie ma być podpisane przez wszystkich członków sądu.

Jeżeli który z członków sądu odmówi swego podpisu, wtedy pozostali czynią o tem wzmiankę na orzeczeniu, które będzie miało taką moc, jak gdyby zostało podpisane przez wszystkich.

Orzeczenie sądu rozjemczego winno być doręczone stronom w ciągu dni trzech od dnia jego wydania. Strona obowiązana do wynagrodzenia szkody, winna w ciągu dni siedmiu od dnia doręczenia orzeczenia wypłacić poszkodowanemu lub złożyć w urzędzie gminnym zasądzoną sumę wynagrodzenia szkody oraz w tymże terminie uiścić zasądzoną sumę kosztów postępowania.

Orzeczenie sądu rozjemczego ulega wykonaniu w drodze sądowej w trybie przymusowego wykonania aktów (stanowi tytuł egzekucyjny dla sądów).

Art. 68. Od orzeczenia sądu rozjemczego służy stronie odwołanie do sądu okręgowego jedynie w tym wypadku, gdy naruszone zostały przewidziane w artykułach 61 — 67 przepisy o postępowaniu. Odwołanie wnieść należy w ciągu dni siedmiu od dnia doręczenia orzeczenia sądu rozjemczego.

Art. 69. Jeżeli w ciągu dni 14 od dnia zamknięcia bezskutecznego postępowania ugodowego przed wójtem gminy sąd rozjemczy nie wyda orzeczenia, stronie poszkodowanej służy prawo udania się na zwykłą drogę sądową.

2. O ochronie od szkód wyrządzanych przez zwierzyne.

Art. 70. Każdy może zabezpieczać swe grunty od wdzierania się zwierzyzny czyniącej szkodę w uprawach i płonach rolnych, urządzenia jednak

poczynione w tym celu na jego gruncie nie mają służyć do chwytania tej zwierzyny.

W szczególności wolno każdemu odstraszać taką zwierzynę od swoich gruntów straszidłami, ogniami nocnymi i t. p. strzakanami.

Gdyby wskutek przewidzianych w artykule niniejszym ochrony od szkód, zwierzę zraniło się lub zabiło, uprawniony do polowania nie będzie mógł żądać odszkodowania.

Art. 71. Uprawniony do polowania może grunty leżące w obrębie obwodu łowieckiego, ochraniać od szkód czynionych przez zwierzynę, wymienioną w art. 55, za pomocą ogrodzeń i innych środków, jednak w ten tylko sposób, ażeby środki te nie przeszkadzały posiadaczom gruntów w prowadzeniu gospodarstwa.

Art. 72. Jeżeli szkody, wyrządzane przez wilki lub dziki, przybierają poważne rozmiary, a właściciel lub dzierżawca polowania, na obszarze, na którym zwierzyna ta ma swoją ostoję, nie przedsięwzięje skutecznych środków celem zapobieżenia szkodom, wojewoda może na skutek podania osób poszkodowanych lub z urzędu zarządzić obławę na koszt właściciela lub dzierżawcy polowania w celu przetrzebienia zwierząt powyższych. Osoby wykonujące obławę, nie mogą zabijać zwierząt innych.

Osoby, które złożyły podanie o zarządzanie obławą, obowiązane są bezpłatnie dostarczyć naganiaczy.

ROZDZIAŁ V.

O władzach i postępowaniu.

Art. 73. Opieka nad łowiectwem i nadzór nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia niniejszego i rozporządzeń na jego podstawie wydanych, należą do Ministra Rolnictwa, na obszarze województwa do wojewody i na obszarze powiatu do starosty.

Przez wyraz „starosta” rozumieć należy powiatową władzę administracji ogólnej, a przez wyraz „wojewoda” wojewódzką władzę administracji ogólnej.

Funkcjonariusze państwowi obowiązani są powiadamiać niezwłocznie miejscowego starostę lub najbliższy posterunek policji o dostrzeżonych przez siebie w czasie pełnienia swych obowiązków, przekroczeniach przepisów rozporządzenia niniejszego i rozporządzeń na jego podstawie wydanych.

Art. 74. O ile postępowanie władz w artykule poprzednim wymienionych, nie jest w rozporządzeniu niniejszem określone, stosować należy obowiązujące przepisy ogólne o postępowaniu władz administracyjnych.

ROZDZIAŁ VI.

Postanowienia karne.

Art. 75. Grzywną do pięćdziesięciu złotych karany będzie:

1) Kto nie okaże karty łowieckiej na żądanie osoby mającej nadzór nad przestrzeganiem przepisów o polowaniu;

2) Kto wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego poluje w odległości mniejszej niż 100 metrów od cudzych zabudowań mieszkalnych lub kto poluje podczas nabożeństwa w niedziele lub uroczyste święto w odległości mniejszej od dwóch kilometrów od świątyni lub na cmentarzu;

3) Kto ze strzelbą lub innymi narzędziami do łowienia zwierzyny bezprawnie chodzi po cudzych gruntach.

Art. 76. Grzywną do dwustu złotych lub aresztem do czterech tygodni, albo obiema temi karami łącznie karany będzie:

1) Kto wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego poluje bez uzyskania karty łowieckiej;

2) Kto wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego poluje na gruntach niestanowiących obwodu łowieckiego;

3) Kto poluje w cudzym obwodzie łowieckim bez zgody osoby uprawnionej do polowania;

4) Kto wyda pisemnie zezwolenie na polowanie w swoim obwodzie wbrew przepisowi ustępu drugiego art. 27;

5) Kto poluje w czasie między zachodem a wschodem słońca wbrew postanowieniom art. 47;

6) Kto poluje z chartami lub psami gończyymi na obszarze mniejszym niż 2 000 hektarów;

7) Kto poluje na przelotne ptactwo łowne na wybrzeżu morskiem w pasie kilometrowej szerokości;

8) Kto podbiera jaja, wybiera pisklęta lub niszczy gniazda ptaków niewymienionych w art. 50.

Art. 77. Grzywną do pięciuset złotych oraz aresztem do sześciu tygodni karany będzie:

1) Kto poluje na łosie lub jelenie wbrew postanowieniom art. 46 rozporządzenia niniejszego;

2) Kto poluje sposobami niedozwolonymi wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego;

3) Kto poluje w czasie ochronnym wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego;

4) Kto przekroczenia wymienione w punktach 1, 3, 8 art. 76, popełnia zawodowo.

Art. 78. Kto wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego poluje:

1) na zubra, karany będzie grzywną do pięciu tysięcy złotych oraz aresztem do sześciu miesięcy;

2) na samice łosia, na bobra lub kozice, karany będzie grzywną do dwóch tysięcy pięciuset złotych oraz aresztem do sześciu miesięcy.

Art. 79. Kto wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego poluje:

1) na świstaka, karany będzie grzywną do tysiąca złotych oraz aresztem do sześciu tygodni;

2) na inne zwierzę wymienione w art. 48, karany będzie grzywną do pięciuset złotych oraz aresztem do sześciu tygodni.

Art. 80. Kto naruszy przepis art. 53 rozporządzenia niniejszego, karany będzie grzywną do pięciuset złotych lub aresztem do sześciu tygodni, nadto zwierzyna lub skóra jej skóry ulegną konfiskacie na rzecz zakładów dobroczynnych.

Art. 81. W wypadku popełnienia przekroczeń wymienionych w art. 75 — 80 przez nieletniego do lat czternastu, rodzice lub opiekunowie karani będą za niedozór grzywną do pięćdziesięciu złotych.

Art. 82. Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny karę zastępczą aresztu według swego uznania z tem ograniczeniem, iż kara aresztu nie może przekraczać w wypadku wymierzenia jej za przekroczenia przewidziane w art. 75 — dni trzech, w art. 76 — dwu tygodni, w artykułach 77 — 80 — trzech tygodni.

W wypadku wymierzenia grzywny za przekroczenia przewidziane w art. 78 zamiana grzywny na areszt nastąpi zgodnie z przepisami zawartymi w ustawach karnych.

Art. 83. Obok kary wymierzonej za przekroczenia przewidziane w artykułach 77 — 79, należy orzec konfiskatę broni, za pomocą której dokonano przekroczenia, oraz zabronionych rozporządzeniem niniejszem narzędzi łowieckich bez względu na to, czy są one własnością skazanego, czy też osoby innej.

Przepis ustępu pierwszego nie ma zastosowania do broni myśliwskiej, której właściciel posiada

karze łowiecką i pozwolenie na broń. Broń ta będzie konfiskowana jedynie w razie przekroczenia przewidzianego w punkcie trzecim art. 77 oraz w artykułach 78 i 79.

Art. 84. Zwierzyna zabita lub złowiona bezprawnie w cudzym obwodzie łowieckim, należy do właściciela lub dzierżawcy polowania, o ile nie ma zastosowania art. 80.

Niezależnie od tego właścicielowi lub dzierżawcy polowania za zwierze bezprawnie zabite, służy odszkodowanie równające się trzykrotnej wartości zabitego zwierzęcia.

Zwierzyna zabita lub złowiona bezprawnie na gruntach niewchodzących w skład obwodu łowieckiego, ulega konfiskacie na rzecz zakładów dobroczynnych.

Art. 85. Jeżeli jeden z czynów karalnych, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem, podpadnie pod surowszy przepis innych ustaw, należy według tych ustaw karę wymierzyć.

Art. 86. Do orzekania o czynach karalnych, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem, z wyjątkiem czynów rozprawianych w art. 78, powołany jest starosta.

Ukarany orzeczeniem starosty może w ciągu dni 7 od dnia doręczenia orzeczenia, wnieść do starosty żądanie przekazania sprawy właścicelowi sądowi powiatowemu (pokoju), który rozstrzyga według przepisów obowiązujących w I instancji sądowej.

Wyrok sądu okręgowego wydany w II instancji jest prawomocny.

Na obszarze mocy obowiązującej ustawy o postępowaniu karnym z 1877 r. stosuje się przepisy o wydawaniu policyjnych zarządzeń karnych.

Art. 87. Do orzekania o czynach przewidzianych w art. 78, powołane są sądy powiatowe (pożoju).

Art. 88. Na obszarze mocy obowiązującej ustawy o postępowaniu karnym z 1873 r. można wnieść odwołanie niezależnie od przepisu par. 464 p. k.

Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu karnego z 1871 r. zamiast aresztu powyżej 6 tygodni orzeka się więzienie.

ROZDZIAŁ VII

Postanowienia końcowe.

Art. 89. W wypadkach, gdy obwody łowieckie (okręgi) utworzone zostały na podstawie dotychczasowych przepisów, uważane będą za utworzone

zgodnie z rozporządzeniem niniejszem do dnia 1/III 1928 r. lub jeżeli zostały wypuszczone w dzierzawę — do chwili wygaśnięcia umów dzierzawnych.

Art. 90. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa, co zaś do orzecznictwa karnego, Ministrowi Sprawiedliwości i Ministrowi Spraw Wewnętrznych. (O ile rozporządzenia wykonawcze dotyczyć będą zakresu działania innych ministrów, rozporządzenia te wydawane będą w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami).

Art. 91. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem woj. Śląskiego, w 14 dni po ogłoszeniu.

Jednocześnie z tem uchylone zostają na obszarze oznaczonym w ustępie pierwszym wszystkie przepisy w przedmiocie objętym rozporządzeniem niniejszem, a w szczególności:

art. 321 — 337, art. 338 w części dotyczącej zwierzyny, art. 339—374, 376—406, 407 w części dotyczącej zwierzyny, 409 — 418 ust. o gospodarstwie wiejskiem (Zb. Pr. Ces. ros. tom XII cz. 2),

rozporządzenie Komisarza Generalnego Ziemi Wschl. z dnia 2,III 1920 r. o polowaniu (Dz. U. Z. C. Z. W. Nr. 20/64 poz. 532);

ustawa łow. z dnia 19/25 marca 1883 r. (Zb. Ust. Prusk. str. 207);

ust. łow. z dnia 13 lipca 1909 r. dla Kr. Galicji i Ludomerji z W. Ks. Krakowskiem, (Dz. Ust. Kraj. z 1910 r. cz. II Nr. 2);

ustawa łow. z dnia 15 lipca 1907 r. (Zb. Ust. Król. Węg. z 1883 r. poz. XX), art. 247 — 251 i cz. 2 i 3 art. 623 k. k. z 1903 r. oraz część I art. 623 K. K. z 1903 r. o ile dotyczy polowania;

art. 292 — 295 i 368 p. 10 Kod. Kar. z 1871 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. MOŚCICKI
Prez. R. M. i Min. Spr. Wojsk.: J. PIĘSUDSKI
Minister: K. BARTEŁ
Min. Spr. Wewn.: SŁAWOJ SKŁADKOWSKI
Min. Spraw Zagranicznych: AUGUST ZALESKI
Min. Skarbu: G. CZUCHOWICZ
Min. Sprawiedliwosci: A. MEYSZTOWICZ
Min. Wyzn. Rel. i Osw. Publ.: D. DOBRUCKI
Min. Rolnictwa: K. NIEZABYŃCOWSKI
Min. Przemysłu Handlu: F. KWIAŃKOWSKI
Min. Komunikacji: ROMOCKI
Min. Robót Publ.: MORACZEWSKI
Min. Pracy i Op. Społ.: Dr. JURKIEWICZ
Min. Reform Rolnych: WITOLD STANIEWICZ
Min. P. i Telegrafu: BOGUSŁAW MIEDZIŃSKI

O rejestracji obwodów łowieckich.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckim wprowadza nowe zasady organizacji łowectwa. Jedną z zasadniczych zmian, którą wymienione rozporządzenie w stosunku do obowiązujących dotychczas ustaw wprowadza, jest zakaz polowania w niezarejestrowanych obwodach łowieckich. Obszar gruntów wnieść winnie conajmniej 100 ha nieprzerwanej powierzchni (po odliczeniu wód i dróg publicznych i torów kolejowych), aby nadawał się do zarejestrowania, a obwodem łowieckim staje się taki obszar wówczas, gdy go starosta rejestruje. Zależnie od tego, czy zgłoszony do rejestracji obwód powstał z gruntów należących do jednego, czy do wielu właścicieli, różni się prawo łowieckie obwodu właśnie i obwody wspólne. Pod względem minimum obszaru gruntów, z których obwód łowiecki może być utworzony, różni się on również od okrę-

gów (rewirów) łowieckich, utworzonych na zasadzie dotychczas obowiązujących ustaw. Jedynie w Małopolsce okręgi polowania mają minimum obszaru o 15 ha większe, niż minimum przewidziane w rozporządzeniu o prawie łowieckim, natomiast w h. Kongresówce (dotychczas 150 morgów), oraz w województwach poznańskim i pomorskim (dotychczas 75 ha) minimum obszaru gruntów nadających się do utworzenia obwodu łowieckiego, zostaje podwyższone, na Ziemiach Wschodnich zaś wogóle zostaje wprowadzone.

Przytoczony wyżej przepis spowoduje prócz formalności zgłoszenia do rejestracji, konieczność odpowiedniego przegrupowania terenów łowieckich tam, gdzie w myśl obowiązujących dotychczas przepisów istniały odpowiedniki obwodów łowieckich, oraz utworzenie obwodów tam, gdzie takich odpowiedników nie było.

Rejestracja obwodów łowieckich dokonywać się może w dwojaki sposób: 1) przez doręczanie stronie aktu właściwej władzy administracyjnej stwierdzającego, że obwód łowiecki został zarejestrowany, lub 2) przez brak odmowy rejestracji w ciągu miesiąca od dnia zgłoszenia obwodu do rejestracji.

Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że w praktyce zastosowanie będzie miał jedynie ten drugi sposób rejestracji t. j. że zarejestrowano okręg łowiecki, odpowiadającego wymaganiom rozporządzenia o prawie łowieckim, będzie trwało miesiąc. Aby przy wprowadzaniu w wykonanie rozporządzenia o prawie łowieckim nie spowodować miesięcznej przerwy w wykonywaniu polowania, ustawodawca w art. 89 rozporządzenia postanowił, że „w wypadkach, gdy obwody łowieckie (okręgi) utworzone zostały na podstawie dotychczasowych przepisów, uważane będą za utworzone zgodnie z rozporządzeniem o prawie łowieckim do dnia 1 marca 1928 r., lub jeżeli zostały wypuszczone w dzierżawę, do chwili wygaśnięcia umów dzierżawnych.

Przetłomaczony na język potoczny, przepis ten stanowi, że kto zgodnie z postanowieniami ustaw dotychczasowych był uprawniony do wykonywania polowania na pewnym obszarze, będzie to mógł czynić bez obowiązku rejestracji swego terenu łowieckiego do dnia 1 marca 1928 r., względnie, jeżeli jest dzierżawca polowania — tak długo, dopóki umowa dzierżawna nie wygaśnie. Oczywista do wykonywania polowania w czasie przejściowym na terenach niebędących zarejestrowanymi obwodami łowieckimi, będą miały zastosowanie wszystkie przepisy rozporządzenia o prawie łowieckim, a więc zakaz polowania z chartami lub psami gończyymi na terenach niewynoszących conajmniej 2000 ha (art. 45), zakaz polowania na łosie-byki, a w województwach lwowskim i stanisławowskim na jelenie byki na terenie mniejszym od 1000 ha, i t. p.

W ten sposób do dnia 1 marca 1928 r., odnośnie do terenów, na których wolno polować, zostaje utrzymany status quo. Z tym jednak dniem przepis przejściowy wygasa (z wyjątkiem polowań dzierżawionych) i ządaje konieczność rejestracji obwodów łowieckich. Ponieważ jak wyżej wykazano, formalności rejestracji obwodu trwać będą zasadniczo miesiąc, a po 1 marca polować będzie mógł jedynie posiadacz lub dzierżawca zarejestrowanego obwodu łowieckiego, aby uniknąć przerwy w polowaniu, podania o rejestrację obwodów należy wnieść najpóźniej w ciągu lutego 1928 r., aby na dzień 1 marca były już automatycznie zarejestrowane przez upływ czasu. Jako dowód, że zgłoszony do rejestracji obwód odpowiada wymaganiom artykułów 6 — 11 rozporządzenia o prawie łowieckim, służyć może szkice sytuacji gruntów, z których obwód jest tworzony, lub zaświadczenie właściciela gruntu, tam zaś, gdzie na mocy dotychczasowych przepisów istniał obowiązek złączania terenów łowieckich, wystarczy powołanie się na dawne zgłoszenie.

Rozporządzenie o prawie łowieckim wprowadza karty łowieckie, na okresy 14-dniowe, jednoroczny i 3-letni; dwa ostatnie okresy liczyć się będą od dnia 1 marca każdego roku. Ponieważ okres ważności obecnych kart kończy się z dniem 31 grudnia r. b., nowe zaś karty ważne będą dopiero od dnia 1 marca roku przyszłego, wydało Ministerstwo Rolnictwa zarządzenie o przedłużeniu ważności obecnych kart łowieckich do dnia 1 marca 1928 r.

STANISŁAW BEONAROWICZ.

Z CENTR. ZW. POL. STOW. ŁÓW.

Zgłoszeni zostali w dalszym ciągu na Delegatów Powiatowych pp.:

Władysław Müller — Somianka p. Wyszków n. Bugiem na pow. Pułtusk.

Stanisław Leski — Kąkolnica p. Międzyrzec na p. Radzyński.

Eryk hr. Czapski — Synkowice p. Słonim na p. Słonimski.

Władysław Giliński — Korzec Woliński na p. Rówieński.

Piotr Prószyński — Równie skrz. pocz. 237 na p. Rówieński.

Franciszek Nowak — p. Kąty na p. Obornicki Wlkp.

Kazimierz Żychliński — p. Witoszyce na p. Jarcoski Wlkp.

Ksawery Speichert — p. Popowo Stare na p. Szumiejski Wlkp.

Edw. hr. Mjoiński — p. Września na p. Wrzeziński Wlkp.

Franc. hr. Zamoyski — Podzamec p. Sobolew na p. Garwoliński.

PROTOKÓŁ

Posiedzenia Komisji Likwidacyjnej Myśliwskiej Spółki Wydawniczej.

Po odbytych 8-iu posiedzeniach likwidacyjnych, na ostatnim posiedzeniu Komisji w dniu 5 grudnia 1927 roku, ustalono:

1) Wszystkie wierzytelności Myśl. Spółki Wydawniczej, stosownie do zestawienia i odpowiednich dowodów — pokwitowań, znajdujących się u p. Rudaka, zostały ostatecznie uregulowane.

2) Wobec tego, że po uregulowaniu wierzytelności nie pozostało żadnego salda gotówkowego, postanowiono, jako drobną rekompensatę za udziały byłych udziałowców Myśliwsk. Sp. Wydawn., rozdzielić pomiędzy nimi pozostały, nierozsprzedany remanent broszur (monografii) wydanych przez Myśl. Sp. Wyd. w stosunku 10 egzempli na 1 udział. Ponadto uchwalono ofiarować bezpłatnie na cele propagandy literatury łowieckiej, 400 egzemplarzy broszur, a mianowicie: 200 egzemplarzy — „Łowców Polskimi” w Warszawie i 200 egzempli „Małopolskiemu Tow. Łowieckiemu we Lwowie, książki te zainteresowani mogą otrzymywać bezpłatnie u p. Józefa Skrzyпка, Miedziana Nr 4-a w godz. 9 — 3, telef. 130-76.

Książki nieodebrane do dnia 1.VII 1928 r., będą przekazane bezpłatnie Towarzystwom Myśliwskim podług uznania p. prezesa Koła Miłośników Łowiectwa w Warszawie.

Na ten protokół zakończono i Komisja uważa likwidację za ostatecznie ukończoną, a temsamem mandaty Komisji za wygasłe.

Warszawa, dnia 5 grudnia 1927 roku.

J. SKRZYPEK, M. CZERWIŃSKI, RUDAK.

JESZCZE O POMIESZCZENIE DLA PSÓW

Na odezwę moją w sprawie stworzenia wysiłkiem zbiorowym wspólnego pomieszczenia dla psów myśliwskich w Warszawie, zamieszczoną w Nr. 25 „Łowca Polskiego”, otrzymałem jedno, wyraźne jedno zgłoszenie!

Nie mogąc przypuścić, aby tak ważna dla myśliwych warszawskich sprawa nie zainteresowała ogółu szerszego, albo nie była istotnie aktualna, choć fakt ten tłumaczyć jedynie wypadkowem pominięcia odezwę tej w „Łowcu P.”. Stosownie przeto do rady przyjaciół-myśliwych i korzystając z uprzejmości Redakcji, ponawiam raz jeszcze propozycję wynajęcia kosztem wspólnym w okolicach podmiejskich Warszawy domku z placem, zabudowania przy nim piarni i otoczenia placu parkanem, z powierzeniem nadzoru nad taką piarnią rutynowaniem treserowi.

Myśliwych posiadających psy i pragnących przystąpić do spółki, npraszam o podanie do Redakcji swoich adresów ze wskazaniem ilości i rodzaju psów, któreby w psarni tej pragneli umieścić. Po zebraniu dostatecznej ilości zapisów zwołana będzie wspólna narada co do dalszego postępowania w kierunku urzeczywistnienia projektu.

J. GIEYSZTOR.

ZAWODY STRZELECKIE.

Sportowy Klub Strzelecki urządził w strzelnicy przy ul. Nowy-Swiat 35 w Warszawie dwudniowy konkurs w sobotę i niedzielę dn. 26 i 27 z. in.

Nagrody na powyższe zawody ofiarowali: minister i wiceminister spraw wewnętrznych, prezydent miasta, komisarz rządu, dyrektor Państw. Urzędu W. F., komendant główny Zw. Strzeleckiego, nadto prezes Wacław Sikorski, por. Jerzy Podolski, pułk Maleszewski i p. Wahia-Wahiński. Protektorat nad zawodami objął pułk Ulrich. Głównym sędzią zawodów był mjr. Kierzkowski, w skład komisji wchodził pułk. Wecki, pp. Jurjewicz, Rutceki i Lisowski.

W zawodach uczestniczyło ponad 60 zawodników. Wyniki sobotnie były następujące: Strzelanie z broni długiej (dystans 36 mtr., 30 strzałów) — p. Łaskiewicz (284 pkt.) przed Pitulejem (283 pkt.), por. Podolskim (276) i p. Wyganowskim (275 pkt.). W II klasie na czelę p. Jałtoński (266 pkt.) przed p. Zofią Perkowską (264 pkt.) i Sierocińskim (261 pkt.), p. Jałoczyńskim (260 pkt.) i p. Lisowskim K. (258 pkt.). W klasie pań — p. Karlewska (183 pkt. na 20 strzałów) przed p. Perkowską (175 pkt.) i p. Rączkówną (160 pkt.) Nowością był konkurs w strzelaniu do tarczy „match” (5 seryj po 5 strzałów), przy czem na możliwych 25 pkt. osiągnęli — p. K. Lisowski (4 pkt.), p. Łaskiewicz (3 p.), p. Z. Perkowska i p. Wojtowicz (po 3 pkt.). W konkursie tym brało udział kilkunastu zawodników. Warunki konkursu okazały się bardzo trudne.

W drugim dniu wyniki były następujące: strzelanie z pistoletu na dystansie 36 mtr.: I klasa — kom. Pitulej 213 pkt. przed por. Podolskim 208 pkt. i p. Lisowskim 184 pkt., II klasa — kpt. Patek 180 pkt. przed p. Łaskiewiczem 145 pkt. i p. Lisowskim 143 pkt. Strzelanie dla młodzieży — p. Dow-

kunt 160 pkt. przed p. Bychowcem 156 pkt. i panna Kalonowska 139 pkt. Strzelanie do sylwetek — por. Podolski 16 trafionych przed p. Ossowskiem i p. Łaskiewiczem (po 11 trafionych na 18 możliwych).

Rozdanie nagród odbyło się bezpośrednio po zawodach na strzelnicy.

Konkurs P. A. T. W piątek dnia 25 z. in. rozegrano na strzelnicy SKS (Nowy-Swiat 35) konkurs strzelecki dla urzędników PAT. Na konkurs ten nagrody ufundowały: Koło urzędników PAT, tyg. „Strzelec” i „Przegląd Strzelecki i Łuczniczcy”. Oprócz tego dyrekcja PAT z inicjatywy dyr. Grzeckiego ufundowała nagrodę, aby zachęcić urzędników do uprawiania pięknego sportu strzeleckiego. Zwyciężył p. Mieroszewicz (172 pkt. na 200 możliwych) przed panią Wielowiejską (167 pkt.), p. Golczem (154 p.) i p. Kowalskim (148 pkt.). W zawodach brało udział 20 zawodników. Na specjalną uwagę zasługuje wynik p. Wielowiejskiej, kwalifikującej ją do średniej klasy polskiej, tymbardziej, że korzystała ona przy tym konkursie z obcego karabinu.

Podział ubitej zwierzyny.

Na mocy jednogłośnej uchwały Walu Zgr. członków Przemyskiego Klubu Łowieckiego w dniu 14 października 1927 r. § 14 c. regulaminu Klubu otrzymał następujące brzmienie: Zwierzyna ubita na polowaniu zbiorowym, jest własnością wyłączną uczestników polowania. Rozdział tej zwierzyny odnośnie do zajęcy przeprowadza łowczy w ten sposób, że zasadniczo każdy uczestnik polowania, z wyjątkiem gości, otrzymuje taką ilość zajęcy, jaką ubił. Gdyby który z uczestników polowania nie ubił ani jednej sztuki, otrzymuje jednego zajaca od tego członka, który ubił najwięcej. W razie gdyby gość ubił więcej, aniżeli jedną sztukę, którą zatrzyma, nadwyżka dzieli się między tych, którzy nie ubili nie. Ewentualną nadwyżkę po obdziczeniu wszystkich uczestników, sprzedaje łowczy po cenie targowej między uczestników polowania. Dochód ze sprzedaży przypada na rzecz Klubu. We wszystkich wypadkach równych szans rozstrzyga losowanie, które przeprowadza łowczy.

J. WŁ. KOB.

Redaktorzy: Jan Sztolcman i Julian Ejsmond.

Wydawca: Centralny Związek Polskich Stow. Łowieckich

Każden hodowca i miłośnik

DROBIU, GOŁĘBI, KRÓLIKÓW, PSÓW ORAZ PTACTWA ŚPIEWAJĄCEGO WINIEN ZAPRENUMEROWAĆ NIEZWŁOŻNIE BARDZO POZYTYWNE CZASOPISMO ILUSTROWANE

„POLSKI DRÓB”

ORGAN

CENTRALNEGO KOMITETU DO SPRAW HODOWLI DROBIU W POLSCE

WYCHODZI DWA RAZY MIESIĘCZNIE
pod redakcją:

MAURYCEGO TRYBULSKIEGO.

Prenumerata wynosi 12 zł. rocznie.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI

Warszawa, ul. Kopernika 30, tel. 201-38.

Najdogodniej wykonywa wszelkie roboty pracownia

J. BORUTTA

Wilno, medal złoty 1899 r.

Wypychanie ptaków i zwierząt, oprawa rogów, wyrób dywanów, wyprawa skór z włosami.

Warszawa, ul. Chmielna 35, m. 19.

Telefon 57-52.

POLSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO OCHRONY ŁOWIECTWA

Św. Huberta, Rzędówka, Górny Śląsk,

poleca przez swoje Biuro Rekomendacyjne dla Wielmożnych Panów właścicieli dóbr i lasów, swój personel, ud. dozorczy do nadleśniczego. Dla Stowarzyszeń Łowieckich polecamy się przyjmowaniem Łowiectwa pod ochronie Przedsiębiorstwa. Upraszamy o łaskawe zgłoszenia.

IV POWSZECHNA WYSTAWA DROBIU, ZWIERZĄT DOMOWYCH I PSÓW W ŁODZI W SALACH HELENOWA

INFORMACJE I ZGŁOSZENIA:

- I Biuro Wystawy przy Stowarzyszeniu Hod. Drobiu
- ul. Piotrkowska 243. -
- II Alfred Szepe (Handel Win) ul. Rzgowska 10,
---- telefon 43-43. ----
- III St. Miszewski i S-ka (Drukarnia) ul. Piotrkowska 111,
----- telefon 7-76. -----

S. HISPZAŃSKI szewc

w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 7. Tel. 48-02.

Istnieje od 1838 r.

SPECJALNOŚĆ! Obuwie myśliwskie.

"OGRODNIK"

Ukazał się Nr. 23 wydawnego w Warszawie,
(ul. Boduena 2), czasopiśma „Ogrodnik”. Na
treść numeru składają się następujące artykuły:

Odezwą Redakcji i Administracji. Ekspansja ogrodnicza na Śląsku Opolskim—Thers. Nowy kierunek w zdobieniu kwiatników — J. Łębkowski. Drzewa wysokopienne czy półpienne — W. Jankowski. Z teorii i praktyki Róże premjowe za r. 1927. W obronie żółtej czeresni — A. Bugalski. Uprawa i nawożenie pod warzywa korzeniowe — Z. Torf w ogrodnictwie — W. J. Zieliński. Słodczyz gruszek — B. J. Wtuorół w szklarni — F. Jetyns — Z. Makowski. Szkodnik na wierzbie — W. G. Ze Związku Polskich zrzeszeń ogrodniczych. Wędrowni pszczelarza — J. Hrudkowski. Wiadomości ekonomiczno-handlowe. Pożyczki na podniesienie sadownictwa. Odgłosy. O zorganizowanie handlu owocami. Z czasopism i książek. Pytania i odpowiedzi. Z rynków i targów. Ogłoszenia.

DODATEK DO NR. 23 „OGRODNIKA”

RADY ROLNICZO-GOSPODARSKIE.

Torf w gospodarstwie — W. J. Zieliński. Odgrytyczanie lubinu — Inż. Agr. J. Lenk. Pułapki na turkicze podjadki — Inż. Agr. J. Lenk. Smar do kopyt — Dwa pożyteczne grzyby — F. C.

Przyjmuję już teraz zamówienia na

WĘGIERSKIE ŻYWE ZAJĄCE

I BIAZANTY Mongolicus i Torquatus

DLA ODŚWIEŻANIA KRWI

po oryginalnych cenach firmy

JULIUS MOHR jr. Ulm. a.D.

której to firmy mam generalne
zastępstwo na **POLSKĘ**

Dostawa grudzień—styczeń

Eugen Minke

broń, amunicja
i puszkarstwo

POZNAŃ

ul Gwarna 15 tel. 29-22

O POWTÓRNE NUMERY.

W razie zaginięcia numeru na pocztę posyłamy go pp. prenumeratom powtórnie bezpłatnie, aczkolwiek nie jest to nasza wina, bo ekspedycją oddaje pocztę ryczałtem ogólną ilość numerów opłaconych. Wobec zaś nowego polecenia pocztę, że powtórne wysyłanie podlega osobnej opłacie, — zmuszeni jesteśmy prosić, ażeby do żądania powtórnej wysyłki załączone znakami pocztowymi po 20 gr. za każdy numer, jako zwrot porta i kosztu papieru przynajmniej.

ADMINISTRACJA

OSTATNIA NOWOŚĆ!

Już ukazały się w druku i są do nabycia we wszystkich księgarniach
Opowiesci myśliwskie JULJANA EJSMONDA p. 1:

„W PUSZCZY”

Z przedmową Józefa Weysenhoffa.

Nakładem Gebethnera i Wolffa.

Głosy o książce:

„Nad niezliczną grupą myśliwych przelewa górnie dzisiaj Julian Ejsmond. Ejsmond podobnie jak Kipling ostro i przenikająco tajemniczo dąsz zwierzęcych, choć wcale inną metodą dochodzi do swych celów. I, jak Kipling, unika antropomorfii. Jest to pierwsza próba tego rodzaju w piśmiennictwie polskim.

Ejsmond, nie naśladując bynajmniej Kiplinga, pisze tu w jego duchu — jakby wyjawiał nam zwierzenia podkulanych, czy otrzymane od dzikich bestji. Biegły wywidawca wszedł w puszcze polską i dał nam poznać nowe jej dzwiny”.

JÓZEF WEYSENHOFF, (w „Przedmowie”)

„Ilnż to myśliwych wśród nas obudzili Weysenhoff swoim „Sobolem i panna”? Ili ich obudzi obecnie Julian Ejsmond swoją najnowszą książką p. t. „W puszczy”? Weysenhoff porównywa Ejsmonda z Kiplingiem.

Opowiadania Ejsmonda są proste. Przywykliśmy do faniaców stylowych i do baroku językowego prozaików współczesnych odprezywamy na tych stroni-

ach, oddychając nietylko przesyconym ozonem powietrzem leśnym, pełnem aromatów żywicy i smolek pachnących, lecz biorąc w siebie także krzepiący spokój niekłego, pełnego równowagi i harmonii słowa, które umie oddać zarówno powab przyrody, jak i grzę dramatyczną sytuację, w jakiej znajduje się dzikie, kochające wolność zwierzę, tropione przez człowieka”.

ZDZIŚLAW DEBICKI

(w „Kurierze Warszawskim”, 10/XI 27).

„Autor „Sobola i Panny” i „Puszczy” jak nikt inny, odczuł niezwykle czarodziejstwo ostatniej książki Ejsmonda, której cudowna proza pełnie wszystkich aromatami dziewiczej przyrody.

Do naszej modnie zurbanizowanej literatury Ejsmond wniósł ożywczy, radosny powiew dzikich horów. Odczuł duszę zwierząt, jak nikt dotąd. Dotarł do tajemnie lasu i podpatrzył je z miłością i zachwytem. Książka „W puszczy” jest wydarzeniem w literaturze „Soból i Panna” i „Puszcza” Weysenhoffa i „W puszczy” Ejsmonda to trylogia ku chwale czystej przyrody i jej endów”. „KURJER PORANNY” 14/XI 27.

SKŁAD BRONI I PRACOWNIA RUSZNIKARSKA S. CHABROWSKI

Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 83 — Telef. 26-62

połącza na sezon myśliwski.

NABOJE MYŚLIWSKIE: slynnę fabryki WOLFF & Co., WALSRODE, marki „SONNE” i „WOLF” z kapiszonym Gavelot (wyłącznie przedstawicielstwo na Polskę i Gdańsk) oraz marki „POCISK” wyrabianych całkowicie w kraju.

BRONIE MYŚLIWSKIE I SPORTOWE, SZTUCERY, TRÓJLUPKI I BRONIE KRÓTKIE renomowanych fabryk: Alph Forgeron, Lebeau, Francotte, Galand, Bauera, Heyma, Fabrique Nationale, Br. Rempl. Carl Walthar i wielu innych. Przybory wszelkiego rodzaju Najtańsze środki nabycia.

UWAGA: Skład specjalnie dobrze zaopatrzony w dobre i stosunkowo tanie bronie firmy Alph Forgeron.

Oferty i wyjaśnienia oraz fachowe porady na pierwsze żądanie.

WARSZAWSKA SPÓŁKA MYŚLIWSKA

SKŁAD BRONI I AMUNICJI

Warszawa, ul. Królewska 17. Telefony: 19-17. Zarząd: 78-27.

Firmowe naboje strętowe własnego wyrobu miazynowego z kapiszonym „GEVELLOT” i prochem bezdymnym „ROTTWEIL”

Przybory myśliwskie i szermiercze. Warsztaty puszkarskie.

Na ukończenie budowa własnej fabryki gilsz i przybitek myśliwskich w Warszawie.

w Wilnie, al. Wileńska 10

w Poznaniu, ul. Gwarna 12, (telefon 19-80),

w Lwowie, Plac Marjacki 4.

FILJE:

1927 NOWOŚĆ SEZONU 1927
NIEZAWODNY NABÓJ
„POCISK”

The advertisement features a central illustration within a rectangular border. At the top of the illustration is a target with concentric circles and a central bullseye, surrounded by numerous small dots representing bullet impacts. Below the target is a single cartridge. The cartridge's casing is inscribed with 'POCISK' at the top, '16' at the bottom, and 'ZAKŁADY APKOWICKIE' in the middle. The word 'POCISK' is also printed in large, bold letters on the side of the cartridge. Below the illustration, the text '1927 NOWOŚĆ SEZONU 1927' is written in a serif font, followed by 'NIEZAWODNY NABÓJ' and '„POCISK”' in a larger, bold serif font.

SAMOCHODY

CITROËN

Typ B 14 model 1928 są małymi, luksusowymi samochodami.
Najlepsze z pomiędzy równych w cenie.

Reprezentacja Austro-Daimler Sp. Akc. Warszawa, Wierzbowa 6. Tel. 9-86.

II-gi Raid Samochodowy Pań

Warszawa — Poznań — Toruń — Sierpc — Warszawa
10—11 IX — 1927 roku

a) W ogólnej kategorii:

I nagr.	„Fint“	p. Marchlewska — na olejach	Galkar
II specj.	„Flat“	p. Marchlewska — „ —	Galkar
III nagr.	„Citroën“	p. Turnai — „ —	Galkar
IV nagr.	„Citroën“	p. Jabłońska — „ —	Galkar
V nagr.	„Mercedes“	p. dr. Sadowska — „ —	Galkar
VII nagr.	„Chrysler“	p. Neblowa — „ —	Galkar

b) Za najlepszą szybkość dnia: (kilometre lancé)

I nagr.	„Buick“	p. Marjańska — na olejach	Galkar
---------	---------	---------------------------	--------

Wyniki świadczą o doskonałości
samochodowych olejów

Galkar „Karpaty“.

Sprzedż produktów naftowych
Spółka z ogr. por.

LWÓW, PLAC MARJACKI NR. 8

Telefony: 2-51, 5-49, 7-56.

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA NR. 151

Telefony: 172-74, 305-51, 282-04, 224-81.

Zarodowa hodowla wytlów dowodnych „z nad Gopła“

nagrodzona na wystawach złotym medalem i dyplomem honorowym za hodowlę oraz na konkursach wytlów dowodnych pierwasz nagr poleca wytló gotowe, surowe i szczenięta najszlachetniejszej krwi, po cenach przystępnych i na dogodnych warunkach. Dobrze ułożona janniczkó na liszy oraz 4 mlode janniki są zaraz na sprzedaż. Przy zaplaninach proszę o znaczek pocztowy.

Ig. Jasiński. STRZELNO, Wielkopolska

Sprzedam okazyjnie arcydziela myśliwskie

DIETZEL Niederjagd, Die hahr Jagd,
BAERFELD, Deutsches Weidwerk
- Das Rehwild
- Waser in der freij- Wildbahn
- Das Rotwild

Każdy tom po Zl. 40.—

Klein, Waldhaumen und Sträucher, Gift und Nervenpilz, Unzere Unkrauter,
Unzere Wierampflanzen, Waldhaumen und Farn, Neue Alpenpflanzen
Frischer Singsaal.

Każdy tom po Zl. 10.—

Golański — — — Warszawa-Mokotów, Fałęcka 3.

Leśnik (Poznańsk) zawodowy z kilkuletnią praktyką i niemiecką szkołą leśną, umięty wzorowo prowadzić eksploatację, porobi i kultury leśne, znajomości hodowli zwierzęzy i prowadzenia dutech polowań, przyjmie posadę zaraz lub później. Łaskawe oferty proszę kierować do Administracji „Lewca Polskiego“ pod „Leśnictwo“ R. J.

Najlepsze ceny za zwierzynę

placą

BRACIA PAKULSCY

Warszawa, Centrala ul. Bracka 22

Telefon Nr. 31-73

Skrót telegraficzny „BRAPAKUL“

JAN SZTOLCMAN

JAK UNIKAĆ WYPADKÓW Z BRONIĄ?

NAKŁADEM CENTRALNEGO ZWIĄZKU POLSKICH STOWARZYSZEŃ ŁOWIECKICH WY-SZEA BROSZURA NIEZBEĐNA NIETYLKO DLA MYŚLIWYCH, ALE TAKŻE DLA WSZYSTKICH POSIADACZY BRONI.

DO NABYOIA
W SKŁADACH BRONI I W RE-
DAKCJI „ŁOWCA POLSKIEGO“.

CENA 25 GROSZY

NAJLEPSZYM

PODARKIEM

na

GWIAZDKĘ

dla myśliwego i niemyśliwego

• • • • JEST KSIĄZKA POLJACA PANI

Polecają księgarnie GEBETHNERA I WOLFFA.

PRACOWNIA WYPYCHANIA PTAKÓW I ZWIERZĄT

Otrama rogów, robienie dywanów, wyprawa skór z włosami

Wiktora Łastowskiego

W WARSZAWIE KRAKOWSKIE-PRZEDMIEŚCIE Nr. 10
wprost kościoła Ś-go Krzyża

